

ע"פ 50388/01/19 - מדינת ישראל נגד מוחמד עבד אל רחמן

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

עפ"ג 50388-01-19

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
מוחמד עבד אל רחמן
ע"י ב"כ עו"ד וואסים דכאוור

המערערת

נגד
המשיב

פסק דין

**ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שמואל הרבסט) מיום 17.12.18
בת"פ 1721-07-18 ובת"פ 1745-07-18.**

כללי

1. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בשני כתבי אישום. בת"פ 1721-07-18, המונה שבעה אישומים, הודה המשיב בקבלת דבר במרמה (102 עבירות) ובהונאה בכרטיס חיוב (102 עבירות). בת"פ 1745-07-18, המונה שישה אישומים הודה המשיב בהונאה בכרטיס חיוב (שש עבירות). המשיב נדון ל - 8 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה בן 5 חודשים, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף, כך שהמשיב נדון ל - 10.5 חודשי מאסר בסה"כ. כמו כן, הוטלו 5 חודשי מאסר על תנאי, פיצוי בסך 15,000 ₪ וקנס בסך 1,500 ₪. הערעור מופנה כנגד קולת עונש המאסר.

2. שני התיקים עוסקים ברכישות רבות שביצע המשיב בדרך הבאה: הוא מסר לקופאי כרטיס אשראי נטען שהיה ריק מכסף, לאחר שהקופאי לא הצליח לחייב את הכרטיס, מסר המשיב לקופאי מספר אשראי שהיה פיקטיבי אותו הקיש הקופאי בקופה. כך הוצג באופן פיקטיבי בקופה כי החיוב בוצע, אולם בפועל לא בוצע כל חיוב בחברת האשראי. האישומים בת"פ 1721-07-18 עוסקים בעבירות שבוצעו בחודשים יוני, אוגוסט ונובמבר בשנת 2016 וכן בחודש אפריל 2017 בחנויות שונות בקניון מבשרת בהן עבד המשיב. מדובר בעשרות עסקאות שבוצעו בהזדמנויות שונות והגיעו לסכומים מצטברים של אלפי שקלים במרבית החנויות, תוך שהמשיב מנצל את עבודתו באותה חנות בכל פעם. לפי

האישום החמישי, בחודש יוני 2016 סיפק המשיב פרטי כרטיסי אשראי שונים לאדם אחר ואמר לו שבאמצעותם הוא יוכל לקנות מוצרים. אותו אדם עשה כן במקרים רבים. כתב האישום בת"פ 1745-07-18 מכיל שישה אישומים אשר גם הם מתארים עבירות של הונאה בכרטיסי חיוב השייכים לאנשים שונים שבוצעו מחודש אפריל 2017 ועד חודש יוני 2018 בסכומים של אלפי שקלים בכל פעם.

3. המשיב הינו יליד 1995.

טענות הצדדים

4. המערער עותרת להחמרת עונש המאסר שהוטל על המשיב ולהפעלת מלוא המאסר המותנה במצטבר. לעמדתה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן הנה גבוהה מאוד, שכן המדינה מעודדת את השימוש באשראי על פני מזומן על מנת לצמצם את העלמות המס. לפיכך, פגיעה באמצעי תשלום זה גורמת לנזקים רחבים במסחר התקין ובאמון הציבור והמגזר העסקי באמצעי תשלום זה. הונאה בכרטיס החיוב פוגעת הן בחברות האשראי והן בבעלי כרטיסי החיוב, אשר להם זוהי פגיעה קשה בקניינם הפרטי. עוד טוענת המערערת כי מדובר בריבוי עסקאות הפרוסות על פני מספר אישומים, שבוצעו לאורך תקופה ארוכה ובסכומים דומים ויש לקבוע מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מן האירועים. לעמדת המערערת, אין הצדקה לחריגת בית משפט קמא ממתחמי הענישה שקבע מבלי שאף התייחס לכך ולמרות שקבע כי המשיב אף אינו נמצא ברף התחתון של מתחמי הענישה שקבע. עוד נטען כי חפיפת חלק מעונש המאסר המותנה מהווה סטייה מן הכלל הקבוע בסעיף 58 לחוק העונשין, לפיו, הפעלת מאסר מותנה תעשה במצטבר לעונש שהוטל בשל עבירה נוספת, אלא אם ישנם טעמים סותרים כבדי משקל. במקרה דנן יש להפעיל את מלוא המאסר המותנה במצטבר, נוכח עברו הפלילי העשיר של המשיב וחשיבות אינטרס ההרתעה בעניינו, ובאופן ההולם את חומרת העבירות. הוסף כי לא ניתן משקל מתאים לכל אירוע. מדובר באירועים רבים מאוד שנפרסו על פני תקופה ארוכה, לא ניתנה התייחסות לתחכום המעשים, לא ברור מהן הנסיבות המחייבות חפיפה מסוימת בין המעשים ובכל מקרה העונש שנקבע נמוך. וכן, לא הייתה סיבה לא להפעיל המאסר המותנה בחלקו. לא היה מקום לגישה כה סלחנית. אמנם המשיב סיים לרצות את עונשו, אולם הדבר מסור לשיקול דעת בית המשפט במיוחד כאשר העונש קל וסוטה סטייה ניכרת מהענישה הראויה ובאה הפנייה להחלטות בעניין זה.

ב"כ המשיב טען כי בית משפט קמא היה מודע לכלל הנסיבות. המדד אינו מספר השימושים אלא מהו העונש ההולם, ולא הוצג פסק דין לעניין זה. באה הפניה להחלטות בעניינים דומים, שעסקו בנסיבות חמורות יותר בהם העונש, באופן יחסי, היה קל יותר (פורטו בת"פ 10-12-48359 סעיף 32) וכן להחלטות נוספות מהן ניתן ללמוד, כך נטען, כי גזר הדין של בית משפט קמא הלך בעקבות רמת הענישה הנוהגת. על כן לא ניתן לטעון כי גזר הדין סוטה לקולה. וכן, על מנת להשיב המשיב למאסר יש צורך בנסיבות מיוחדות. המשיב קיבל אחריות, רבע מהסכום שולם לחברת האשראי והמערער פועל, לאחר שחרורו, לסילוק יתרת הפיצוי והקנס. וכן, הערעור הוגש בחלוף 35 יום מגזר הדין ולא מיד לאחר הינתנו והמשיב בינתיים השתחרר ממאסרו ועובד על מנת לסלק את חובותיו. המשיב מסייע גם לאביו החולה. מכל אלה יש לדחות הערעור.

דין

5. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה

הדיונית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה.

לזכות המשיב עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה, וניסיונו לתקן את תוצאות העבירות בדרך של הגעה להסדר עם חברות האשראי והשבת חלק מהכספים. מאידך, לחובת המשיב נזקפת העובדה שהמשיב ביצע עבירות רבות במשך תקופה ממושכת, באופן המעיד, כפי שקבע בית משפט קמא, על דפוס פעולה שלו שהפך לדרך חיים של ממש להונות את חברות האשראי ובעלי כרטיסי חיוב פרטיים, ונעשה פעמים רבות תוך ניצול מקום עבודתו, כך שמשקלו של אינטרס ההרתעה בעניינו הינו רב. לא בכדי עמד בית משפט קמא על כך שהחומרה הנלווית למעשים נובעת במקרה דנן בעיקר מיסוד העורמה, המרמה וההונאה מצד המשיב. כמו כן, לחובת המשיב נזקף עברו הפלילי. שקלול הנתונים מוליך למסקנה שהעונש שהוטל על המשיב נוטה לקולה והיה מקום לגזור עונש חמור יותר. עם זאת, כאמור, המשיב שוחרר בינתיים ממאסרו. כידוע, הכלל הוא רק במקרים נדירים יורה בית המשפט על השבתו למאסר של מי שסיים לרצות את העונש שנגזר עליו, ולא מצאנו כי יש הצדקה לכך במקרה זה. על כן, בנסיבות אלה, אין מקום להורות על השבתו למאסר ועל כן הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ו ניסן תשע"ט, 01 מאי 2019, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב בעצמו.

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט, אב"ד